

Institutionen för Matematik, KTH,
Olle Stormark

Lösningsförslag till kontrollskrivning 4A
i 5B1147 Envariabelanalys för E, ht 2006.

1. Är serien

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(\sin n)^2}{3^n}$$

konvergent eller inte? MOTIVERA!!!

Lösning::

$0 \leq (\sin n)^2 \leq 1 \implies \frac{(\sin n)^2}{3^n} \leq \left(\frac{1}{3}\right)^n$, och den geometriska serien

$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{3}\right)^n$ är konvergent eftersom $|1/3| < 1 \implies \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(\sin n)^2}{3^n}$ är konvergent.

2. Beräkna gränsvärdet

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1 - x - \frac{x^2}{2}}{x^3}.$$

Lösning:

$$\begin{aligned} \frac{e^x - 1 - x - \frac{x^2}{2}}{x^3} &= \frac{1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{2 \cdot 3} + \frac{x^4}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \cdots - 1 - x - \frac{x^2}{2}}{x^3} \\ &= \frac{\frac{x^3}{6} + \frac{x^4}{24} + \cdots}{x^3} = \frac{1}{6} + \frac{x}{24} + \cdots \rightarrow \frac{1}{6} \text{ då } x \rightarrow 0. \end{aligned}$$

3. Beräkna ett närmevärde till $\sqrt{5}$ och ange hur stor feltermen är på följande sätt:

(a) Uttryck $\sqrt{5}$ som $\sqrt{5} = \sqrt{4+1} = \sqrt{4 \cdot (1+1/4)} = 2\sqrt{1+1/4} = 2\sqrt{1+x}$ med $x = 1/4$.

- (b) Framställ sedan $\sqrt{1+x}$ som ett andra ordningens MacLaurinpolynom plus en restterm.
- (c) Sätt till slut in $x = 1/4$.

Lösning: Eftersom

$$\begin{aligned} f(x) &= (1+x)^{1/2} \implies f(0) = 1, \\ f'(x) &= \frac{1}{2}(1+x)^{-1/2} \implies f'(0) = \frac{1}{2}, \\ f''(x) &= \frac{1}{2} \cdot \frac{-1}{2}(1+x)^{-3/2} \implies \frac{f''(0)}{2!} = -\frac{1}{8} \quad \text{och} \\ f'''(x) &= \frac{1}{2} \cdot \frac{-1}{2} \cdot \frac{-3}{2}(1+x)^{-5/2} \implies \frac{f'''(c)}{3!} = \frac{1}{16(1+c)^{5/2}} \end{aligned}$$

är

$$\sqrt{1+x} = 1 + \frac{x}{2} - \frac{x^2}{8} + \frac{x^3}{16(1+c)^{5/2}}$$

för något c mellan 0 och x . Sätter man in $x = 1/4$, så får man

$$\begin{aligned} \sqrt{5} &= 2\sqrt{1+1/4} = 2 + \frac{1}{4} - \frac{1}{4 \cdot 16} + \text{en felterm} \\ &= 2 + \frac{1}{4} - \frac{1}{64} + \text{en felterm,} \end{aligned}$$

där

$$0 < \text{feltermen} < \frac{2 \cdot (1/4)^3}{16} = \frac{2}{4^5}.$$